

פורסם ב - 02/04/10 02:45

עוצם עין אחת | השקט שמעבר לרעש

מאת עוזי צור

תמיר צדוק - "מסמן טריטוריה", אוצרת שרי גולן סריג, גלריה רוזנפלד, תל-אביב

תערוכה של אמן צעיר ומוכשר, תמיר צדוק, מסמנת בהומור מסוגן אך לא מעוצב מדי טריטוריות זרות לעולמו של אמן ולאמנות עצמה, טריטוריות חוץ-אמנותיות. בטבור התערוכה מוקרן הווידיאו "עושה המצות", שאילו אמן לא יהודי היה יוצר אותו היו טוענים עליו שהוא אנטישמי. בתפנים חדר תל-אביב ישן, בחור שחרחר ומזוקן בגופייה לבנה בונה מכונה מאולתרת מחפצים ביתיים שונים: מאזניים, מקרנה, מכלים וצינורות, מטחנת בשר ידנית - מכונה המוארת בתאורה תיאטרלית. באנימציות סטופ-מושן אנו רואים אותו מניח ילד קטן ועטור תלתלים בקצה המכונה. הבחור השמי מתיז דם אדום מצינור המשתלשל מהמכונה, ומהעבר השני מבקיעות מצות בהירות. עבודה תוצרת בית הנוטפת הומור מחוספס גס ומודגש במתכוון, בעולם המאמין היום בשוד אברים פלסטיניים על ידי חיילי צה"ל.

בצילומים שמסביב יש חזרה למצרים, כהיפוך ליציאת מצרים - אולי כנקודה להתחיל ולסמן בה טריטוריות גבריות, כוחניות. צדוק מתגנב לתוכן כמרגל המאמץ זהויות של אזרח מהשורה, כמין זליג המחליף זהויות אבל נשאר עצמו. החזרה למצרים מתרחשת בצילומים של ציורי קיר פנורמיים שצייר צייר קוריאני שצדוק צילם במוזיאון אוקטובר בקהיר - חיזיון תיאטרלי של תבוסת הרעים הישראלים. בני תשחורת מצריים מצטלמים ליד טנק שלל ישראלי, לא מודעים לכונת המצלם. מכאן אנו יוצאים למסעו של צדוק החוגג ניצחון של קבוצת כדורגל נידחת כחלק מחבורת אוהדים שרופים עטופים בדגל ישראל. בהמשך: צדוק כסרסור המנסה למנוע מצלם אנונימי לצלם בחורה בבגד חושפני. צדוק כאינטלקטואל פלסטיני באפודת צמר וחולצה לבנה ועציר נוסף מוקפים שוטרי מג"ב. צדוק וגברבר נוסף בנוף פסטורלי, מתכוננים לפשוט את מכנסי הספורט והגופיות ולטבול בין צמחי המים, אך הצלם שהפגיע אותם תפס אותם קפואים וחשדנים. ילדים פלסטינים מתאמנים במעבר שורות של צמיגים - ילדי אחיו ואחיותיו של צדוק. התצלומים הללו מבוימים אך לא עשויים מדי, ויש בהם מתח בריא בין הקפדה על הפרטים לרישול מקומי המחדיר חמצן של אמת בתמונה.